

नामांक

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

No. of Questions — 25

No. of Printed Pages — 3

P—16-1—Sanskrit I

प्रवेशिका परीक्षा, 2011

संस्कृत — प्रथम पत्र

(संस्कृत-व्याकरणशास्त्रम्)

समय : 3 $\frac{1}{4}$ होराः

पूर्णांक : 80

परीक्षार्थिभ्यः सामान्यनिर्देशाः

- (1) परीक्षार्थिभिः सर्वप्रथमं स्वप्रश्नपत्रोपरि नामाङ्कः अनिवार्यतः लेख्यः ।
- (2) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः ।
- (3) प्रत्येक प्रश्नस्योत्तरमुत्तरपुस्तिकायामेव देयम् ।
- (4) प्रत्येक प्रश्नभागस्योत्तरं क्रमानुसारमेकत्रैव लेखितव्यम् ।
- (5) प्रथम प्रश्नस्य चत्वारः (i, ii, iii एवं iv) भागाः सन्ति । प्रत्येक भागस्य उत्तरस्य चत्वारः (अ, ब, स एवं द) विकल्पाः सन्ति । समुचित विकल्पस्य उत्तराक्षरं उत्तर-पुस्तिकायां निम्नलिखित तालिकां निर्माय एकस्मिन् स्थाने एव लेखनीयानि ।

प्रश्न क्रमाङ्कः	समुचित उत्तराक्षरम्
1. (i)	
1. (ii)	
1. (iii)	
1. (iv)	

1. (i) “भू” धातोः लट् लकारस्य प्रथमपुरुषस्यैकवचने किं रूपं भवति ?
 (अ) भवति (ब) भविष्यतः
 (स) भवतु (द) बभूव । 1
- (ii) “वद्” धातोः लोट् लकारस्य प्रथमपुरुषबहुवचने किं रूपं भवति ?
 (अ) वदन्तु (ब) वदताम्
 (स) वदन्ति (द) वदेत । 1
- (iii) “पठ्” धातोः क्त्वा प्रत्यये किं रूपं भवति ?
 (अ) पठित्वा (ब) पठिक्त्वा
 (स) पठत्वा (द) पठितुम् । 1
- (iv) “प्रातर्” शब्दस्य अर्थः भवति
 (अ) महति (ब) प्रातःकाले
 (स) अल्पे (द) युगपत् । 1
2. “गम्” धातोः लट् लकारे प्रथमपुरुषस्य सर्वाणि रूपाणि लेखनीयानि । 1
3. “चुर्” धातोः लोट् लकारे उत्तमपुरुषस्य सर्वाणि रूपाणि कानि ? 1
4. शनैः, उच्चैः, परितः कयोश्चिद् द्वयो वाक्यप्रयोगः करणीयः । $\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$
5. उपसर्गाः कति सन्ति ? नामानि लेख्यः । 1
6. “अभिपूर्वः”, “सर्वनाम्नः स्मै” इत्यनयोः सूत्रयोः सोदाहरणम् अर्थो लेख्यः । $2 + 2 = 4$
7. “औङ् आपः” इति सूत्रस्य सोदाहरणं व्याख्या कार्या । 3
8. “जश्शसोः शिः”, “इकोऽचि विभक्तौ” इत्यनयोः सूत्रयोः एकस्य सोदाहरणम् अर्थो लेख्यः । 2
9. “दादेर्धातोर्घः”, “चतुरनडुहोरामुदात्तः”, “किमः कः”
 एषु सूत्रेषु द्वयोः सूत्रयोः अर्थः लेखनीयः । $2 + 2 = 4$
10. “न हो धः” इति सूत्रस्य सोदाहरणं व्याख्या कार्या । 3
11. “वा नपुंसकस्य” इति सूत्रस्य सोदाहरणम् अर्थो लेख्यः । 2
12. यथेच्छं त्रयाणां सूत्राणाम् अर्थः लेखनीयः — $1 + 1 + 1 = 3$
 (i) अजाद्यतष्टाप् (ii) षिद् गौरादिभ्यश्च
 (iii) यूनस्तिः (iv) पङ्गोश्च ।

13. “अव्ययादाप्सुपः” सूत्रस्य अर्थो लेख्यः । 1
14. गम् धातोः लट् लकारम् आधारीकृत्य चत्वारि वाक्यानि लिखन्तु । $4 \times \frac{1}{2} = 2$
15. अत्र, तत्र, पुरतः, पृष्ठतः एषु सर्वेषु वाक्यप्रयोगः करणीयः । $4 \times \frac{1}{2} = 2$
16. निम्नलिखित क्रियापदानां वाक्येषु प्रयोगः करणीयः — $4 \times \frac{1}{2} = 2$
पठति, गच्छामि, पठतु, धावन्ति ।
17. समयः, ह्यः, परह्यः, कदा, एषु पदं द्वयम् आदाय वाक्यः प्रयोगः करणीयः । $1 + 1 = 2$
18. अभ्यासदर्शिनी इत्यस्मात् “शिष्टाचारः” इति पाठात् अष्ट वाक्यानि लिखन्तु । $8 \times \frac{1}{4} = 2$
19. सूत्रानुसारं द्वौ प्रयोगौ साधनीयौ — $2 \times 2 = 4$
अजा, कुमारी, गार्गी ।
20. अधोलिखितेषु प्रयोगेषु चतुर्णारूपानां सिद्धिः कार्या — $4 \times 2 = 8$
रामान्, हरयः, सर्वे, सखा, विश्वपः, नृणाम् ।
21. अधोलिखितेषु प्रयोगेषु द्वयोः ससूत्रं सिद्धिः कार्या — $2 \times 2 \frac{1}{2} = 5$
रमया, मत्याम्, तिस्रः ।
22. अधोलिखितेषु प्रयोगेषु द्वौ प्रयोगौ साधनीयौ — $2 \times 2 \frac{1}{2} = 5$
ज्ञानानि, कतरत्, वारि ।
23. निम्नाङ्कितेषु प्रयोगेषु चतुर्णारूपानां सिद्धिः कार्या — $4 \times 2 = 8$
लिट्, धुक्षु, विश्वौहः, अयम्, कः, त्वम् ।
24. अधस्तनेषु द्वयोः प्रयोगयोः सिद्धिः कार्या — $2 \times 2 \frac{1}{2} = 5$
उष्णिक्, इयम्, अद्भ्यः ।
25. अधस्तनेषु द्वयोः प्रयोगयोः सिद्धिः विधेया — $2 \times 2 \frac{1}{2} = 5$
अहोभ्याम् अह्नी, ददन्ति ।